

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAVAALANI İŞLETME VE HAVACILIK ENDÜSTRİLERİ A.Ş. (HEAŞ)

2022 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Ortaklık Yapısı.....	4
-------------------------------	---

KISALTMALAR

HEAŞ	: Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş.
İTEP	: İleri Teknoloji Parkı
PAT	: Pist Apron ve Taksi Yolu
SSB	: Savunma Sanayii Başkanlığı
VIP	: Very Important Person

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş., 27 Ocak 2000 tarihinde, Sabiha Gökçen Havalimanı işletimi için, tüm geliri savunma sanayinin teknolojik altyapısının geliştirilmesine ve dolayısıyla Türk Silahlı Kuvvetlerinin ihtiyaçlarının temin edilmesine yönelik projelerde kullanılmak üzere, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine tâbi, kamu sermayesi ağırlıklı bir anonim şirket olarak Savunma Sanayii Başkanlığı'nın %96,4 sermaye payı ile kurulmuştur.

Kurum 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, ticari alanda faaliyetlerini sürdürmektedir. Kurumun çalışma, yetki ve sorumluluklarını düzenleyen diğer mevzuat; 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4458 sayılı Gümrük Kanunu'dur.

Kurum havalimanı otoritesi olmanın getirdiği kural koyma, düzenleme ve denetim faaliyetlerini yerine getirmektedir. Ayrıca, PAT (Pist, Apron ve Taksiyolu) sahası ile hava alanı sınırları içerisinde, hava tarafındaki diğer bitişik alanlarda hava bilgi yönetimi, yangın, uçak kaza kırım kurtarma, ilk yardım ve sağlık, seyrüsefer cihazlarının 24 saat faal tutulması, tüm havalimanının elektrik, su, doğalgaz, ısıtma, soğutma hizmetleri, havacılık bilgi işlem faaliyetleri, VIP hizmetleri, hava tarafına geçiş kapılarının güvenliği ve denetimi faaliyetlerini de sürdürmektedir. Kurumun Esas Sözleşmesinin 3'üncü maddesinde yetki, görev ve sorumluluk alanları ayrıntılı olarak şu şekilde belirtilmiştir;

“İstanbul'da kurulan Uluslararası Sabiha Gökçen Havaalanı'nı, içinde bulunduğu İTEP sahasında geliştirilecek olan diğer birimler ve bunların alt birimleri ile uyum içerisinde işletme ve gelişmesini temin etme, havayolu ulaştırma sektöründe faaliyette bulunma; Havaalanı kurma, işletme ve havaalanlarında uçak, yolcu ve yüke ilişkin her türlü mal ve hizmeti verme, hava seyrüsefer sistemleri kurma, işletme, her türlü hava trafik hizmetleri verme amaçları doğrultusunda, gerek yurtiçinde ve gerekse yurtdışında:

1- Havaalanı işletmeciliği yapmak, bu konuda politikalar oluşturmak, hedefler koymak

ve bu hedeflere ulaşmak için planlar yapmak, tesisler inşa etmek,

2- Hava ve yerde bulunan yolcu, yük, uçak ve personele uluslararası hizmet verecek tesis, bakım onarım, depo, nakliye binaları kurmak, işletmek,

3- Yasa ve yönetmeliklere uygun gerekli yatırım ve işletme ruhsatlarını alarak, yolculara, hava araçlarına, kargo, posta hizmetlerine; havaalanı içi/dışı taşıma hizmetlerine; yakıt ikmal ve ikram, restoran, kaza/kırım/kurtarma hizmetlerini; otel, dinlenme, konaklama tesisi, depo/özel antrepo ve mağazacılık hizmetleri, havacılık bakım-onarım-yenileme-modernizasyon, uçak dönüşüm faaliyetlerini, havayolu acente işletmeciliğine yönelik yatırımları, üretim ve işletme hizmetlerini, yeni yatırım, tevzi ve modernizasyon yatırımları dahil olmak üzere yapmak, bu konularda işletme ortaklıkları kurmak, fuar ve sergi alanları inşa etmek ve kiraya vermek,

4- Sahip olduğu veya kiraladığı tesisler için kamu ve özel sektör kuruluşlarıyla, enerji, doğalgaz, su, telekomünikasyon ve diğer alt yapı hizmetleri gibi hizmetlerin tedarikine yönelik protokol ve anlaşmalar yapmak,

5- Her türlü hizmet alımı, satımı yapmak ve ortaklıklar kurmak, iş ortaklıkları ve konsorsiyumlar oluşturmak, kurulmuş iş ortaklıklarına, konsorsiyumlarına iştirak etmek, alt yüklenici, alt işveren olarak çalışmak,

6- Her türlü idari ve teknik müşavirlik işleri yapmak, bu hizmetleri yurt içinden veya yurt dışından almak ve vermek,

7- Şirket konusu ile ilgili olarak her türlü araç, teçhizat, makine, alet, edevat, eleman ve malzemeleri imal ve tedarik etmek, bakım için fabrika, imalathane, atölye ve servis istasyonları kurmak, bina, ambar ve tesisler kurmak, işletmek, gerektiğinde bunları elden çıkarmak,

8- Her türlü nakil vasıtalarını satın almak, ithal etmek, kiralamak, satmak, ihraç etmek ve işletmek,

9- Petrol esaslı ham, yarı mamul ve mamul maddelerin yakıt ve yağların ticaret, ithalat, ihracat, nakliye ve pazarlamasını yapmak, petrol istasyonları kurmak, kiraya vermek, kiralamak, işletme haklarını almak,

10- Gümrükleme, özel antrepo, depolama hizmetleri ve yerleri sunmak,

11- Denetim, sertifikasyon hizmetleri vermek veya almak.

12- Gerçek ve/veya tüzel kişiler ile ortaklıklar, şirketler kurmak ve/veya kurulmuş ortaklıklara, şirketlere pay sahibi olmak.”

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kurumun en yetkili karar organı olan Genel Kurul, Türk Ticaret Kanunu'nda ve ilgili diğer mevzuat ve Esas Sözleşmede kendisine atfedilen konularda karar almaya görevli ve yetkilidir.

Kurumun, 5 üyeden oluşan Yönetim Kurulu bulunmaktadır. Bu üyelerden 4 üye (A) grubu paya sahip ortakça gösterilecek adaylar arasından, 1 üye de (B) grubunda en çok paya sahip ortağın göstereceği adaylar arasından Genel Kurulca seçilir. 15.11.2022 tarihinde yapılan 2022 Olağanüstü Genel Kurul Kararı ile SSB temsilcisinin önerisi üzerine Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından bildirilen kişiler oybirliğiyle yeni Yönetim Kurulu Üyeleri olarak seçilmiştir.

Yönetim Kurulu, Türk Ticaret Kanunu, ilgili diğer mevzuat ve Esas Sözleşme uyarınca Genel Kurulun yetkisinde bırakılmış bulunanlar dışında, Şirketin işletme konusunun gerçekleştirilmesi için gerekli olan her çeşit iş ve işlemler hakkında karar almaya yetkilidir.

Merkez dışında yapılanması olmayan Kurumda görevler; Yönetim Kuruluna bağlı Genel Müdür; Genel Müdüre bağlı Özel Kalem, Hukuk Müşavirliği, Kalite ve SMS Müdürü, Nöbetçi Meydan Müdürleri, SSB İstanbul Koordinatörlük Ofisi, Güvenlik Müdürü, Grup Başkanı; Grup Başkanına bağlı 7 Müdürlük vasıtasıyla yürütülmektedir.

Kurum Personeli, 4857 sayılı İş Kanunu'na göre işveren ile bireysel iş sözleşmesine bağlı olarak çalışmaktadır. Kurumda çalışma şartları, personelin nitelikleri, atanma, yetiştirilme ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumlulukları İnsan Kaynakları Yönergesi ile düzenlenmektedir. Kurumda, 337'si erkek, 80'i kadın olmak üzere toplam 417 personel görev yapmaktadır.

Kurum sermayesinin %96,4'ü Savunma Sanayii Başkanlığına aittir. HEAŞ, gelirlerin vergilendirilmesi ve ödenmesi bakımından Hazine ve Maliye Bakanlığı, gelirlerin kullanılması bakımından Savunma Sanayii Başkanlığı, havacılık sektöründeki faaliyetlerinden dolayı da Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile ilişkilidir.

1.3. Mali Yapı

Kurum, tamamı ödenmiş olmak üzere toplam 111.008.036,93 TL sermayeye sahiptir. Ayrıca, Teknopark İstanbul A.Ş.'ye 64.333,10 TL tutarında pay ile %13 oranında ve Vatanjet Havacılık Anonim Şirketine %100 iştirak etmektedir.

Kurumun sermaye yapısı ve pay oranları aşağıdaki tabloda gösterildiği gibidir;

Tablo 1: Ortaklık Yapısı

PAY SAHİBİNİN ÜNVANI	PAYLARIN İTİBARI DEĞERLERİ (TL)	GR	PAY MİKTARI	PAY ORANI %
Savunma Sanayii Başkanlığı	97.941.737,99	(A)	9.794.173.799	88,2295
	9.117.895,43	(B)	911.789.543	8,2197
Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı	3.334.594,36	(B)	333.459.436	3,0039
Türk Hava Kurumu	613.809,15	(B)	61.380.915	0,5529
Toplam	111.008.036,93		11.100.803.693	100

Kurumun temel gelir kaynakları, havaalanı PAT sahasının işletilmesi ile ilgili tarifelerden alınan ücretler ile kiralama olup, giderlerin çoğu, personele yapılan ödemeler ile mal ve hizmet alımlarından oluşmaktadır.

Kuruma ait 2022 yılı gelir ve gider gerçekleştirmeleri incelendiğinde, pandemi etkilerinin azalmasıyla birlikte, kurumda brüt satışlar bir önceki yıla göre %226,33 oranında artarak 1.130.712.038,44 TL, dönem net kârı da bir önceki yıla göre %178,49 oranında artarak 323.827.975,04 TL olarak gerçekleşmiştir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurum, 213 Sayılı Vergi Usul Kanunu ve Türkiye Muhasebe Standartları hükümlerine göre iş ve işlemlerini gerçekleştirmektedir. Kurumun muhasebe işlemleri Tekdüzen Hesap Planı çerçevesinde yürütülmekte olup, Gelir İdaresi Başkanlığı 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'ne göre, Tekdüzen Hesap Planı çerçevesinde bilanço ve gelir tablosu hazırlanmaktadır. Muhasebe işlemleri bilgisayar ortamında ve bu amaçla üretilmiş muhasebe programları vasıtasıyla yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar

denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Yevmiye defteri
- Geçici mizan
- Kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

HEAŞ 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'na tâbi olmadığı için Kanun ve ikincil mevzuatı çerçevesinde oluşturulmuş bir iç kontrol mekanizması bulunmamaktadır. Aynı şekilde kurumda iç denetim birimi de kurulmamıştır.

Şirketin ayrı olarak bir iç kontrol birimi bulunmamakla birlikte şirket bünyesinde idari ve mali işler müdürlüğünde görevlendirilmiş bir personel tarafından niteliği itibarıyla iç kontrol yapılmaktadır. Bu çerçevede yıllık denetim takvimi oluşturularak kira ve imtiyaz gelirlerinin sözleşmeye uygunluğu ve yapılan beyanların tutar bazında doğruluğu kontrol edilmektedir. Ayrıca aylık gelirlerin uçuş istatistikleri ve faturalarla karşılaştırılması suretiyle kontroller yapılmaktadır.

Şirket organizasyon yapısı içinde görev, yetki ve sorumluluk tanımları belirlenmiştir. İç yönerge ile yetki ve yetki devrinin sınırları belirlenmiştir. Tüm birimlerde yapılan işlerin iş tanımları yapılmış ve bunlara ilişkin süreçler çıkarılmıştır.

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma

imkânı sunacak bir yönetim bilgi sistemi kurulmuştur.

Şirket kuruluşundan bugüne kadar tam tasdik hizmeti, 2015 yılından itibaren de bağımsız denetim hizmeti almaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Havaalanı İşletme ve Havacılık Endüstrileri A.Ş. 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>